

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันได้สะท้อนมุมมองการขยายตัวของประเทศทั้งในลักษณะของความมั่งคั่ง และความก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ในขณะเดียวกัน ทุกคนต่างยอมรับว่าความเจริญเติบโตดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันทางฐานะเศรษฐกิจ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายรายได้ที่ไม่ทั่วถึง ส่งผลให้เกิดกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคมที่มีสภาพความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน และคุณภาพชีวิตที่ไม่ดีเท่าที่ควร อีกทั้งไม่ได้รับการยอมรับในสังคม และที่รุนแรงไปกว่านั้น ในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสเองยังมีเด็กซึ่งต้องกลายมาเป็นผู้ด้อยโอกาสอยู่ด้วย จนอาจกล่าวได้ว่า เด็กด้อยโอกาสเหล่านี้เป็นสิ่งตกค้างของการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน เนื่องจากเป็นกลุ่มประชากรที่ได้รับผลกระทบโดยตรง จากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสนี้ในวันได้ทวีขนาดความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ปรากฏการณ์ดังกล่าว ย่อมสะท้อนถึงความไม่สมดุลของการพัฒนาประเทศ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความอ่อนแอของสถาบันครอบครัว ซึ่งล้วนเป็นอุปสรรคอันใหญ่หลวงต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากร โดยเฉพาะประชากรเด็ก (สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน, 2551) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) พบว่าคนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยมที่เป็นผลกระทบจากการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมต่างชาติเข้าสู่ประเทศทั้งทางสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยขาดการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีงาม ทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน เนื่องจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป ทำให้สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันศาสนา มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดู ให้ความรู้ ปลูกฝังศีลธรรมให้มีคุณภาพและจริยธรรมลดน้อยลง นำไปสู่ค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับรายงานภาวะสังคมไตรมาสที่ 1 ปี 2551 พบว่า เด็กและเยาวชนมีแนวโน้มในการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินและยาเสพติดเพิ่มขึ้น ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้มีแนวทางที่จะมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีการพัฒนาทั้งด้านจิตใจ ทักษะชีวิตและความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการจัดการองค์ความรู้ รวมทั้งการแก้ปัญหาในสังคมในโรงเรียนที่เรียกว่าการปกครองตนเอง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้น

ที่ศักยภาพของตนเองเป็นสำคัญ รวมทั้งจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนเพื่อพัฒนาจิตใจ และ ส่งเสริมให้เกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง

เด็กในวันนี้ คือผู้ใหญ่ในวันหน้า เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าอย่างยิ่งของประเทศไทย เป็นกำลังสำคัญในการสืบทอดการพัฒนาประเทศในรูปแบบต่างๆ ต่อไปในอนาคต ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ได้ระบุความหมายของเด็กไว้ว่า เด็ก คือ บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ วัยรุ่นยังจัดเป็นส่วนหนึ่งของวัยเด็ก เริ่มตั้งแต่วัยเด็กตอนปลายจนย่างเข้าสู่ช่วงวัยผู้ใหญ่ ระหว่างวัย 12 – 18 ปี (สายสุรี จุติกุล, 2535) เนื่องจากยังมีพัฒนาการอีกมากมายเกิดขึ้น จนกว่าวัยรุ่นจะพัฒนาเป็นบุคลิกภาพเต็มที่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น วัยรุ่นจึงมีความแตกต่างจากเด็กโตหลายประการ พัฒนาการของวัยรุ่นจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และหลายด้านพร้อม ๆ กัน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม วัยรุ่นต้องปรับตัวอย่างมาก เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตต่อไปอย่างมีความสุข และพัฒนาตนเองเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี มีวิชาชีพเหมาะสมกับตน พร้อมทั้งจะดำเนินชีวิตครอบครัวต่อไปได้อย่างปลอดภัย

การจัดการเรียนรู้ในวัยรุ่น มีความแตกต่างบางประการ ซึ่งต้องการความเข้าใจในจิตวิทยาของวัยรุ่น ลักษณะพฤติกรรมและการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะแตกต่างจากวัยเด็กอย่างชัดเจน ถ้าวัยรุ่นเรียนรู้ไปอย่างไรแล้ว มักเกิดพฤติกรรมคิดตัว กลายเป็นนิสัย และบุคลิกภาพซึ่งจะเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ยากในภายหลัง สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2540) และศรีเรือน แก้วกังวาน (2540) กล่าวว่า ในวัยนี้มีความพร้อมตามวัยในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานของพัฒนาการและการเรียนรู้ ได้แก่ ด้านร่างกาย วัยรุ่นยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและสามารถปรับตัวได้ ด้านสติปัญญา พัฒนาการทางเชาว์ปัญญา ความคิดและความคิดรวบยอดที่จำเป็นสำหรับสมาชิกของชุมชนที่มีสมรรถภาพ พัฒนาการด้านทักษะการเรียนรู้ เพื่อที่จะแสวงหาความรู้ทางด้านวิชาการต่างๆ เลือกและเตรียมตัวที่จะประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต ด้านบุคลิกภาพ วัยรุ่นกำลังเรียน เลียนแบบและทดลองบทบาท เพื่อเป็นผู้ใหญ่ สามารถแสดงบทบาททางสังคมได้เหมาะสมกับเพศของตน สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวัย ทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ ได้อย่างมีวุฒิภาวะเฉกเช่นวัยผู้ใหญ่ ความเปลี่ยนแปลงและความเป็นไปต่างๆ ล้วนเป็นรากฐานของความสนใจความมุ่งหมายในชีวิต ด้านอารมณ์และสังคม มีอิสระทางด้านจิตใจและอารมณ์ มีความละเอียดอ่อน ความสับสนทางจิตใจ มีความอ่อนไหว มีความเข้มทางอารมณ์สูง ไม่นั่นคงเปลี่ยนแปลงง่าย ควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยได้ จึงเกาะกลุ่มกันได้มากกว่าวัยอื่น เพราะเข้าใจและยอมรับกันได้ง่าย วัยนี้จึงควรมีการเรียนรู้อย่างถูกต้อง ก่อนที่วัยรุ่นได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่าง

ที่ไม่พึงประสงค์ และกลายเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เป็นปัญหาต่อไป เช่น ปัญหายาเสพติด หรือ ปัญหาทางเพศ เป็นต้น

มาตราที่ 6 (พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550, 2550) ได้กำหนด ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหน้าที่กำหนดแนวทางเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่อาจมีผลกระทบในทางลบ ต่อเด็กและเยาวชน โดยมีแนวทางดังต่อไปนี้

1. ให้เด็กและเยาวชนมีความผูกพันต่อครอบครัว ภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย และรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งกฎเกณฑ์ และกติกาในสังคม
2. ให้มีสุขภาพและพลานามัยแข็งแรง รู้จักการป้องกันตนเองจากโรคและสิ่งเสพติด
3. ให้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ตามสมควรแก่วัย จริยธรรม และคุณธรรม
4. ให้มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต
5. ให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
6. ให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น โดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัคร รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ
7. ให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวมตามสมควรแก่วัย

นอกจากนี้แล้ว ประเทศไทยยังได้ดำเนินการจัดทำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติ ด้านการพัฒนาเด็ก ตามแนวทาง “โลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก” ซึ่งเกิดจากการระดมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน รวมทั้งผู้ทำงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ในทุกภาคส่วนอย่างกว้างขวาง ที่ใช้เป็นกรอบสำคัญในการกำหนดนโยบายระดับชาติ ที่กำหนดว่ารัฐพึงมีความรับผิดชอบ ดังนี้

1. รัฐต้องรับผิดชอบต่อด้านการจัดบริการต่างๆ ให้ทั่วถึงและมีคุณภาพในทุกพื้นที่ เพื่อพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้มีชีวิตอยู่รอด และให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของตัวอย่างรอบด้าน อันรวมถึงการพัฒนาทางการ สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคมและจิตวิญญาณ
2. รัฐต้องขจัดการเลือกปฏิบัติต่อเด็กทุกรูปแบบ และสร้างโอกาสที่เท่าเทียมกันสำหรับเด็กทุกคน
3. รัฐต้องยึดถือหลักการคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญในทุกกรณีที่เกี่ยวข้องกับเด็ก อาทิ บริการเชิงสังคมด้านต่างๆ กระบวนการยุติธรรมทั้งทางด้านนิตินัยและพฤตินัย เป็นต้น

4. รัฐต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กอย่างเหมาะสมตามวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับเด็กเอง ทั้งในครอบครัว สถานศึกษา สถาบันสังคม และกิจกรรมทางเศรษฐกิจในชุมชนและสังคม

5. รัฐต้องให้ความปกป้องคุ้มครองเป็นพิเศษสำหรับเด็กทุกกลุ่มและในรูปแบบต่างๆ พร้อมทั้งจัดการเอาโรคเอาเปรียบ ตลอดจนการละเมิดสิทธิเด็กที่กระทำโดยรัฐ โดยบุคคล โดยองค์กรเอกชน องค์กรภาคธุรกิจ ชุมชน สื่อมวลชนและสังคม

6. รัฐต้องเอาใจใส่เด็ก โดยเน้นการป้องกันมิให้เด็กมีหรือเป็นปัญหา และให้บริการการแก้ไขฟื้นฟูเยียวยาที่มีประสิทธิผล

7. รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการระดมทรัพยากรเต็มที่ โดยเฉพาะให้หน่วยงานภาครัฐ และชุมชนที่เป็นแหล่งทรัพยากร จัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนาเด็กให้เป็นบุคคลที่สามารถ จรรโลงและพัฒนาชาติให้มีความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุขสืบต่อไป

8. รัฐต้องให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องกับแผนและยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาเด็ก ให้ความสำคัญด้านการพัฒนาบุคลากร และคุณภาพการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งการจัดระบบข้อมูล ตัวบ่งชี้ การวิจัยพัฒนา การติดตาม และการประเมินผลการพัฒนาเด็ก เพื่อให้ทราบสถานภาพของเด็กอย่างสม่ำเสมอและปรับปรุงยุทธศาสตร์และการบริหารจัดการให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

9. รัฐต้องร่วมมือกับทุกภาคส่วนของสังคมไทยและสังคมโลกในการพัฒนาเด็ก โดยให้ทุกภาคส่วนมีบทบาท และทำงานในเชิงรุก ส่งเสริมสนับสนุนให้สังคมเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวมีบทบาทที่มีพลังเพื่อเด็ก เพื่อให้เด็กมีและเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาตนเอง (สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน, 2551)

จากแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 รวมทั้งนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติ ด้านการพัฒนาเด็ก ตามแนวทาง “โลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก” (พ.ศ. 2550-2559) ที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ตามสมควรแก่วัย จริยธรรม และคุณธรรม รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น โดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัคร มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งส่วนรวมตามสมควรแก่วัย ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผู้นำตนเอง ของ Covey (2006) โดยเกิดขึ้นได้หากเด็กและเยาวชนรู้จักนำแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำตนเองในแต่ละด้าน อันเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาตนเอง มาปฏิบัติให้กลายเป็นพฤติกรรมพื้นฐานของตน อันได้แก่ การรับผิดชอบต่อตนเอง การ

เมื่อแต่ละปี การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน และการมองโลกในแง่บวก โดยเริ่มจากการพัฒนาตนเอง โดยมีพื้นฐานอยู่บนการแก้พฤติกรรมจากภายในสู่ภายนอก เริ่มต้นที่ตนเองก่อน จากสิ่งที่อยู่ในตัวตนของเราเอง ทั้งในเรื่องของทัศนคติ พฤติกรรมและแรงจูงใจ เพื่อเป็นการฝึกตนเองให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ คือ “ความเป็นผู้นำตนเอง” อันเป็นแก่นแท้ของการปรับเปลี่ยนตนเองสู่พฤติกรรมที่ดี ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อสังคม สอดคล้องกับ Sakar (1984) ตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิส ได้กล่าวถึงการพัฒนาอุปนิสัยนั้น ต้องมีการพัฒนาความคิดต่อตนเองหรือการมีภาพพจน์ต่อตนเองในทางบวก โดยความคิดของคนเรานั้นมีพลังมหาศาลที่สามารถส่งผลให้ชีวิตของคนเราหันเหให้เกิดการกระทำ ซึ่งเมื่อปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจนเกิดความเคยชิน ทำให้กลายเป็นนิสัยประจำตัวในที่สุด นอกจากนี้ เกียรติวรรณ อมาตยกุล (2540) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงนิสัย ทัศนคติ รวมทั้งวิธีการดำเนินชีวิตจะเป็นไปได้ง่ายขึ้น ถ้าการเปลี่ยนแปลงนั้นเริ่มต้นที่ภาพพจน์ของตนเอง ให้มีการมองโลกและชีวิตในแง่บวก ดังนั้นแนวคิดความเป็นผู้นำตนเอง เป็นการทำตามหลักการ โดยมีพื้นฐานอยู่บนการแก้พฤติกรรมจากภายในสู่ภายนอก โดยต้องเริ่มต้นที่ตนเองก่อนตั้งแต่เบื้องต้น เริ่มต้นด้วยสิ่งที่อยู่ในตัวตนของเรา ทั้งในเรื่องของทัศนคติ พฤติกรรมและแรงจูงใจ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในแต่ละบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดความเป็นผู้นำตนเอง (Be Proactive) เป็นหนึ่งในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ที่สำคัญประการหนึ่งของวัยรุ่น โดยเกิดจากแนวคิด 7 อุปนิสัยที่ดีสำหรับวัยรุ่นของ Covey (2006) ซึ่งกล่าวว่า วัยรุ่นที่จะประสบความสำเร็จและมีความสุขอย่างแท้จริงนั้น เกิดจากหลักการแก้พฤติกรรมจากภายในสู่ภายนอก โดยเริ่มจากการปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองก่อน มีแรงจูงใจในพัฒนาตนเองให้มีพฤติกรรมนั้นๆ และลงมือกระทำอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง

บุคคลที่มีความเป็นผู้นำตนเอง ด้านการรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง มีพฤติกรรมดังนี้ คือ รู้หน้าที่ที่ตนเองต้องปฏิบัติ หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง เป็นคนที่มีการทำงานเชิงรุก มีการตรวจสอบตนเองเสมอ และประเมินได้ว่าอะไรคือข้อบกพร่องของตน ให้ความสำคัญกับคำมั่นสัญญาที่ให้กับตนเองเท่าเทียมกับคำสัญญาที่ให้แก่ผู้มีความสำคัญที่สุดในชีวิต และรักษาสัญญานั้น โดยตระหนักเสมอว่าเป็นสิ่งที่ทำได้อย่างแน่นอน รวมถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเอง เพื่อเสริมความแกร่งให้กับตนเองอย่างจริงจังต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตัวอย่างพฤติกรรม เช่น วันนี้รับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ส่งการบ้านทุกครั้งและตรงเวลาเสมอ เป็นต้น

2. การเผื่อแผ่แบ่งปัน

บุคคลที่มีความเป็นผู้นำตนเอง ด้านการเผื่อแผ่แบ่งปัน มีพฤติกรรมดังนี้ เป็นผู้ที่มีอบสิ่งดีๆ แก่ผู้อื่นเสมอ เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ โดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น มุ่งปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข มีเมตตาจิต พร้อมจะให้อภัย ไม่โกรธ หรืออาฆาตพยาบาท มีความพร้อมที่จะเป็นเพื่อนกับทุกคน มีกิริยา วาจา น้ำเสียง คำพูด การแสดงออก และพฤติกรรมต่างๆ ที่สุภาพอ่อนโยน ไม่ก้าวร้าว ผลพวงของการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น จะทำให้เกิดความอึดอึดมีสุขในใจ ตัวอย่างพฤติกรรม เช่น ให้เพื่อนยืมสิ่งของเป็นประจำ ไม่แสดงอาการโกรธเคืองเพื่อนเมื่อไม่ได้ตามที่คาดหวัง ไม่แสดงอาการไม่พอใจเมื่อเพื่อนหยิบของไปใช้ แสดงสีหน้าดีใจเมื่อเห็นเพื่อนมีความสุข เป็นต้น

3. การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน

บุคคลที่มีความเป็นผู้นำตนเอง ด้านการมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน มีพฤติกรรมดังนี้ ไม่คาดหวังกับสิ่งใดมากเกินไป รู้จักยอมรับข้อผิดพลาดของตนเอง รู้จักการยกโทษและปลอบโยนตนเองยามพลาดพลั้ง เรียนรู้จากข้อผิดพลาดของตนเอง มีความระมัดระวังหรือความละเอียดรอบคอบมากขึ้น พยายามหาหนทางที่ไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดนั้นอีก รู้จักแสวงหาโอกาสและสถานการณ์ต่างๆ ที่สนับสนุนและเอื้ออำนวยต่อการทำงานเชิงรุก โดยคิดอยู่เสมอว่า วิกฤติคือโอกาส โดยไม่ปฏิเสธที่จะรับโอกาสใหม่ๆ กล้าและพร้อมเผชิญปัญหา และพร้อมที่จะแก้ไขด้วยความรับผิดชอบ สามารถวิเคราะห์ค้นหาสาเหตุ และกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาได้ นอกจากนี้แล้วยังพร้อมเสมอ สำหรับการเปลี่ยนแปลงและมองการเปลี่ยนแปลงเป็นโอกาสในการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานให้ดีขึ้น ตัวอย่างพฤติกรรม เช่น สอบถามความเห็นเพื่อนถึงสิ่งที่ตัวเองทำผิดพลาด ไม่น้อยใจหรือเสียใจในสิ่งที่ทำผิดพลาด แสดงสีหน้าไม่พอใจเมื่อถูกวิจารณ์การกระทำของตนเอง ผลงานที่สิ่งไม่ผิดพลาดที่จุดเดิมซ้ำอีก เป็นต้น

4. การมองโลกในแง่บวก

บุคคลที่มีความเป็นผู้นำตนเอง ด้านการมองโลกในแง่บวก มีพฤติกรรม ดังนี้ มีการคิดดีหรือในทางสร้างสรรค์ ไม่คิดมากกับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ที่ทำให้ไม่สบายใจ มีความศรัทธาในตนเอง ยอมรับนับถือตนเอง มองตนเองในแง่บวก คิดในแง่ดีและสร้างแต่สิ่งดีๆ ให้กับตนเองอยู่ตลอดเวลา เต็มพลังชีวิตให้กับตนเอง เลือกสรรกิจกรรมที่ช่วยให้จิตใจผ่องใส รวมทั้งตระหนักอยู่เสมอว่า เราดี เราเก่ง เราทำได้ เรามีความรู้ความสามารถ เรามีศักยภาพในการทำงาน เพราะสิ่งนี้จะเป็นพลังจิตสำคัญ ที่ทำให้เกิดพลังในการทำงาน และเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน เนื่องจากความคิดในทางลบหรือในทางไม่สร้างสรรค์ จะเป็นตัวทำลายความคิดในการทำงานเชิงรุก ทำให้เกิดความวิตกกังวล ไม่พอใจ โมโห อาฆาตพยาบาท โกรธเคือง และหาหนทางแก้

แต่ัน ทั้งนี้การคิดในแง่บวก หรือผู้ที่ไม่ใส่ใจในอคติ จะทำให้มองถึงอนาคต ซึ่งจะต้องดีกว่า พยายามหาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงตัวเองให้ทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตัวอย่าง พฤติกรรม เช่น พยายามแสดงเหตุผลให้ทุกคนเห็นข้อดีหรือประโยชน์ สามารถกล่าวชมเชยตนเอง และผู้อื่นได้ เป็นต้น

การศึกษานอกระบบ โรงเรียนจึงเป็นการจัดการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม การศึกษาตลอดชีวิตให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาในระบบ โรงเรียนแต่เพียง อย่างเดียวไม่เพียงพอต่อความต้องการในการเรียนรู้ของประชาชนได้อย่างทั่วถึง จำเป็นต้องมีการจัด การศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งมีลักษณะยืดหยุ่นมากกว่า สามารถสนองตอบความต้องการของ ประชาชนได้อย่างหลากหลาย และทั่วถึง โดยเฉพาะในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง รวมทั้งมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว จึงมีความ จำเป็น ที่ต้องสร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยทำให้การเรียนรู้เป็นสิ่ง ที่อยู่ใกล้ตัวและแสวงหาได้โดยง่ายสำหรับคนทั่วไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2548) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติที่ พึงประสงค์ ของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ในสังคม โดยยึดหลักการที่ว่า กิจกรรมการศึกษานอกระบบ นั้นๆ จะสนองตอบต่อความต้องการ ความสนใจและประยุกต์ใช้แก้ปัญหา ให้แก่กลุ่มเป้าหมายนั้น ได้ด้วย ซึ่งบทบาทที่สำคัญ ประการหนึ่งของนักการศึกษานอกระบบโรงเรียน นั่นคือ จัดบรรยากาศ การเรียนรู้ที่จะส่งผลให้ ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักอยากเรียน ตลอดจนกระตุ้นและเร้าความสนใจให้ ผู้เรียนสนใจกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัด โดยจัดบรรยากาศที่เป็นบรรยากาศแห่งความรัก ความ สรภททา และไว้ใจซึ่งกันและกัน โดยเอื้อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มใจ เกิด ความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้และทำให้รักการเรียน (อาชญญา รัตนอุบล, 2541) กระตุ้นให้กล้าทำใน สิ่งที่ดีงาม สนับสนุน เมื่อเขาทำสิ่งที่ดีและถูกต้อง ให้สติและให้กำลังใจ หากเขาก้าวพลาด ให้ คำแนะนำเมื่อเขาต้องการความช่วยเหลือ ที่สำคัญที่สุด ให้เขาได้รับรู้ว่า มีคนหวังดีต่อเขาด้วย

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสนั้น ควรเข้าใจสภาพปัญหา และค้นหาความ ต้องการจำเป็นของเด็กด้อยโอกาสโดยตรง ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่การสำรวจ การสังเกต การทดสอบ การสัมภาษณ์ ซึ่งความสำคัญในการหาความต้องการจำเป็น ได้แก่ การประเมินสภาพที่ เป็นจริงของความรู้ ทักษะ ทัศนคติของเด็กด้อยโอกาสในปัจจุบัน จากนั้นกำหนดเป็นเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ และกระบวนการประเมินผล ซึ่งจะต้องสอดคล้องกันและเป็นไป ตามลำดับขั้นตอนอย่างเหมาะสม จึงกล่าวได้ว่ากลุ่มเด็กด้อยโอกาส ที่ขาดโอกาสในการพัฒนาหรือ

ตกอยู่ในภาวะยากลำบาก รวมทั้งประสบกับปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือจากสังคมเป็นพิเศษอย่างมาก เป็นต้นว่า เด็กที่ถูกละเมิดสิทธิ เด็กถูกปล่อยปละละเลย เด็กที่ประพฤตินั้นไม่เหมาะสม หากเด็กเหล่านี้ไม่ได้รับการช่วยเหลือ ย่อมส่งผลกระทบต่อสังคมและอนาคตของชาติ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมากที่ทุกคน ควรให้โอกาสและความช่วยเหลือต่อกลุ่มเด็กเหล่านี้ (จรวยพร ธรณินทร์, 2551) เนื่องจากอนาคตของสังคมไทย ขึ้นอยู่กับเยาวชนคนรุ่นใหม่ ในการขับเคลื่อนทิศทางการพัฒนาความเจริญในรูปแบบต่างๆ สอดคล้องกับ อาชัญญา รัตนอุบล (2540) กล่าวว่า ในปัจจุบันแม้หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชนได้ตระหนักและร่วมกันแก้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสแล้วก็ตาม แต่การพัฒนาคุณภาพและการยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของเด็กด้อยโอกาส ให้สามารถดำรงชีพได้อย่างสมศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์นั้น เป็นภารกิจอันยิ่งใหญ่ที่ต้องการความร่วมมือและการสนับสนุนจากหลายๆฝ่าย

ปัจจุบันมีมูลนิธิหรือสถานคุ้มครองเด็กด้อยโอกาส กระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศ ไทย โดยมุ่งให้ความสำคัญเกี่ยวกับการแก้ปัญหาและแนวทางการช่วยเหลือเด็กเหล่านั้น ซึ่งเป็นการช่วยแบ่งเบาปัญหาในประเทศให้คลี่คลายได้ โดยอุปการะเลี้ยงดูในด้านต่างๆ อาทิเช่น ให้บริการทางด้านที่พักอาศัย อาหาร การรักษาพยาบาล บริการให้คำปรึกษา การบำบัดฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ การศึกษา การจัดกิจกรรมนันทนาการ ทักษะในการดำรงชีวิต ให้มีความรู้ความสามารถเช่น เด็กคนอื่นๆ เพื่อเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ โดยไม่สร้างปัญหาหรือภาระรับผิดชอบให้ผู้อื่น รวมทั้งให้กลุ่มเป้าหมายสามารถกลับคืนสู่ครอบครัว สังคม และสามารถพึ่งตนเองได้ ดังนั้นการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนสำหรับเด็กด้อยโอกาส เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะเป็นการให้ความช่วยเหลือทางการศึกษา ให้ได้รับการพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ซึ่งการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนสำหรับเด็กด้อยโอกาสนั้นนับว่าเป็นการจัดการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น ทั้งในเรื่องคุณสมบัติของผู้เรียน สถานที่เรียน วิธีเรียน รวมทั้งการวัดผลและประเมินผลการเรียน

มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาศิลปะ ได้รับการก่อตั้งขึ้นในฐานะขององค์กรอิสระเพื่อชุมชน โดย คุณพ่อโจเซฟ ไมเออร์ บาทหลวงคณะสงฆ์พระมหาไถ่ และซิสเตอร์มาเรีย ฉันทวโรดม นักบวชคณะธิดาพระราชินีมาเรียผู้นิรมล บุคคลทั้งสองได้ทำการก่อตั้งมูลนิธิขึ้น ในชุมชนคลองเตย ซึ่งเป็นแหล่งชุมชนแออัดที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยเหลือ รวมทั้งจัดหาที่พักพิงสำหรับเด็กด้อยโอกาส โดยเด็กด้อยโอกาสซึ่งเป็นวัยรุ่นที่อุปการะเลี้ยงดู และให้การศึกษาใน

ขณะนี้ มีที่มาแตกต่างกัน เช่น พ่อแม่ยากจนนำมาฝากเลี้ยง เด็กกำพร้า เด็กที่พ่อแม่ต้องย้ายที่อยู่ไป ตามแหล่งงานอยู่เรื่อย ๆ และเด็กที่หน่วยงานของรัฐบาลบางแห่ง ส่งมาให้ช่วยดูแลอบรมสั่งสอน เป็นต้น เด็กจำนวนมากซึ่งมารวมอยู่ในที่เดียวกัน มีที่มาหลากหลาย ย่อมมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ออกไป ทั้งปัญหาที่เกิดจากตนเองและความสัมพันธ์กับผู้อื่น อันได้แก่ ขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง ไม่รู้จักหน้าที่ของตน ไม่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง ไม่มีเป้าหมายใดในชีวิต ขาดกำลังใจที่ให้กับตนเอง ขาดการแบ่งปันหรือเห็นใจผู้อื่น ไม่พยายามแก้ไขสิ่งที่บกพร่องของตนเอง ไม่ยอมรับความผิดพลาดของตนเอง และมองโลกในแง่ร้าย ปัญหาดังกล่าวเป็นภาวะปัญหาที่ทาง มูลนิธิกำลังประสบอยู่ เนื่องจากเด็กวัยรุ่นกลุ่มนี้ ขาดพฤติกรรมอันพึงประสงค์เกี่ยวกับความเป็น ผู้นำตนเอง ผู้ให้ความช่วยเหลือและอุปการะเด็กเหล่านี้ จึงควรเข้าใจในธรรมชาติของวัยนี้ รวมทั้ง ใช้วิธีแก้ไขปัญหาที่สามารถช่วยให้เด็กเหล่านี้ มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้นได้ ในขณะที่ยัง ต้องอาศัยอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นๆ เพื่อเป็นพื้นฐานที่ดี ก่อนที่ต้องออกไปเผชิญกับสิ่งแวดล้อม ภายนอก รวมทั้งการดำเนินชีวิตด้วยตนเองในอนาคต

เนื่องจากปัญหาที่พบในเด็กคือโอกาสที่เป็นวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล มี พฤติกรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับความเป็นผู้นำตนเองในระดับต่ำ รวมทั้งยังไม่เคยได้รับการจัด กิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่ดีมาก่อน กอปรกับกิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการฝึกและพัฒนาทักษะด้านอาชีพ ซึ่ง ยังไม่ตรงกับกรวิธีแก้ไขปัญหากับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาและ พัฒนาให้เด็กคือโอกาสที่เป็นวัยรุ่นเหล่านี้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับความเป็นผู้นำตนเอง ตามแนวคิดของ Covey (2006) ซึ่งเป็นแนวคิดที่น่าสนใจ เป็นที่ยอมรับ และตรงกับวัตถุประสงค์ ในการช่วยเหลือเด็กคือโอกาสที่เป็นวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล ให้มีการพัฒนาตนเอง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในทางที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของ วัยรุ่น ในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล
2. เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนของกลุ่ม ทดลอง

3. เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สมมติฐานของการวิจัย

Covey (2006) กล่าวว่า การเสริมสร้างลักษณะนิสัยความเป็นผู้นำตนเอง ย่อมส่งผลต่อพฤติกรรมวัยรุ่น ทำให้เกิดอุปนิสัยหรือพฤติกรรมที่ดี มีทัศนคติและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทั้งกับตนเองและกับผู้อื่น

อาชญญา รัตนอุบล (2542) กล่าวว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติที่พึงประสงค์ ของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ในสังคม โดยยึดหลักการที่ว่า กิจกรรมการศึกษานอกระบบนั้นๆ จะสนองตอบต่อความต้องการ ความสนใจ และประยุกต์ใช้แก้ปัญหาให้แก่กลุ่มเป้าหมายนั้น ได้ด้วย

จากแนวคิดความเป็นผู้นำตนเองของ Covey (2006) และ อาชญญา รัตนอุบล (2542) ทำให้สามารถตั้งสมมติฐานของการวิจัยได้ดังนี้

1. หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ กลุ่มทดลองจะมีระดับความรู้ พฤติกรรม และทัศนคติของความเป็นผู้นำตนเองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง
2. หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของ กลุ่มทดลองจะมีระดับความรู้ พฤติกรรม และทัศนคติของความเป็นผู้นำตนเองสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มวัยรุ่นอายุ 12-18 ปี ในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่
 - 2.1 การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามแนวคิดของ Covey (2006)

2.2 พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของความเป็นผู้นำตนเอง อันประกอบด้วย การรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง การเผื่อแผ่แบ่งปัน การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน และการมองโลกในแง่บวก

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความเป็นผู้นำตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์อันแสดงถึงคุณลักษณะของการรู้จักตนเองนำไปสู่การเข้าใจผู้อื่น เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันกับผู้อื่นได้ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่

1 การรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง คือ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง โดยกำหนดเป้าหมายหรือคำมั่นสัญญาที่ให้กับตนเอง มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ตนเอง สามารถตรวจสอบและประเมินตนเองได้

2 การเผื่อแผ่แบ่งปัน คือ การมอบสิ่งดีๆ ให้แก่ผู้อื่น เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับโดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆทั้งสิ้น ปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข มีเมตตาพร้อมที่จะให้อภัยผู้อื่น มีกิริยาวาจาและพฤติกรรมที่สุภาพอ่อนโยน

3 การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน คือ รู้จักยอมรับความผิดพลาดของตนเอง เรียนรู้ข้อผิดพลาดและพร้อมจะปรับปรุงให้ดีขึ้น มีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น กล้าและพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหา เปิดรับข่าวสารหรือโอกาสใหม่ๆในการเรียนรู้

4 การมองโลกในแง่บวก คือ การคิดในทางสร้างสรรค์ มีความศรัทธาตนเอง ยอมรับและมองตนเองในแง่ดี เลือกสรรกิจกรรมที่ดีที่ทำให้ตนเองมีจิตใจแจ่มใส ตระหนักเสมอว่าเราดี เราเก่ง เราทำได้ เรามีความรู้ความสามารถ

กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ หมายถึง กิจกรรมที่ให้ทั้งความรู้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและทัศนคติที่ดีขึ้น โดยใช้แนวคิดเรื่องความเป็นผู้นำตนเองของ Covey (2006) ตามองค์ประกอบ ได้แก่ การรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง การเผื่อแผ่แบ่งปัน การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน และการมองโลกในแง่บวก ให้แก่กลุ่มวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล ซึ่งกิจกรรมที่จัดมีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์สถานที่และบุคคล

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามแนวคิดความเป็นผู้นำตนเองของ Covey (2006) หมายถึง ระดับความรู้ ระดับทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับความเป็นผู้นำตนเอง ประกอบด้วย การรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง การเผื่อแผ่แบ่งปัน การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน และการมองโลก

ในแง่บวก จากการรวมกลุ่มทำกิจกรรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนของกลุ่มวัยรุ่นในมูลนิธิ พัฒนาบุคคล สามารถพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้จาก แบบวัดความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเอง แบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเอง และแบบสังเกตพฤติกรรมความเป็นผู้นำตนเอง

ความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเอง หมายถึง การรู้ความหมายและลักษณะของความเป็นผู้นำตนเอง อันได้แก่ การรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง การเผื่อแผ่แบ่งปัน การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน และการมองโลกในแง่บวก สามารถวัดได้จากแบบวัดความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเอง

ทัศนคติความเป็นผู้นำตนเอง หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อตนเองและผู้อื่นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์เรื่องความเป็นผู้นำตนเอง อันได้แก่ การรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง การเผื่อแผ่แบ่งปัน การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน และการมองโลกในแง่บวก สามารถวัดได้จากแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเอง

พฤติกรรมความเป็นผู้นำตนเอง หมายถึง ลักษณะอาการที่แสดงออกเกี่ยวกับความเป็นผู้นำ อันได้แก่ การรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง การเผื่อแผ่แบ่งปัน การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน และการมองโลกในแง่บวก สามารถวัดได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมความเป็นผู้นำตนเอง

กลุ่มวัยรุ่น หมายถึง บุคคลที่มีอายุระหว่าง 12- 18 ปี ในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล

มูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล หมายถึง องค์กรอิสระเพื่อชุมชน ในชุมชนคลองเตย ซึ่งเป็นแหล่งชุมชนแออัดที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยเหลือ อุปการะเลี้ยงดู และให้การศึกษา รวมทั้งจัดหาที่พักพิงสำหรับเด็กด้อยโอกาส

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลของผลการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านความรู้ พฤติกรรม และทัศนคติเกี่ยวกับความเป็นผู้นำตนเองของกลุ่มวัยรุ่น ในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล
2. มูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล สามารถนำแผนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับความเป็นผู้นำตนเองของวัยรุ่น ไปใช้ในการประยุกต์ ออกแบบ วางแผนการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ ในเชิงกิจกรรมในกิจกรรมอื่นๆ ที่ทางมูลนิธิจัดให้กับเด็กด้อยโอกาสต่อไป
3. เป็นแนวทางให้หน่วยงานต่างๆและผู้ทำงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน สามารถนำกิจกรรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับความเป็นผู้นำตนเอง ไปใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

4. เป็นแหล่งข้อมูลพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ผู้วิจัยท่านอื่น สามารถนำแนวทางจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการขยายผล พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับความเป็นผู้นำตนเอง ในกลุ่มอื่นที่ต่างลักษณะออกไป หรือในกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ